

Çocuklar bizim 'bir zamanlar'ımız

Çocuklar için müzikaller yazan, müzik eğitimini öykücülüğüne katan Kaan Elbingil, 'Zihni Sınır' icatlar tasarlayan Berk'in mucitlik macerasını öyküleştirdi. Elbingil, bir çocuğun hayallerinin yetişkinler dünyasında yarattığı karmaşayı anlatıyor

ÇİLEM HÖKELEK

Kaan Elbingil, ilk kitabında sınırsız fikirlerin peşine takılıyor. Akıcı anlatımı ve mizah dolu üslubuyla başarı, yetenek, zekâ ve yaratıcılık gibi kavramları sorgulayan kitap, başarılı illüstratör Merve Atılğan'ın benzeriz desenleriyle renkleniyor. Berk Mucit Oldu (2016), Elbingil'in yayımlanan ilk çocuk romanı. Elbingil ile BirGün Kitap için söyleştik.

Opera sanatçısı olmanız, müzikle olan ilişkiniz, edebiyata nasıl yansdı? Yazarken, müziğin olumlu etkilerini gördüğünüz ya da tam tersi, müzikten soyutlanmaya çalıştığınız zamanlar oldu mu?

Bazen aklıma bir fikre gelir ama konuyu da kelimeleri de tam toparlayamazsın, kahkahalarla ağzında bir şeyler gevelesen de dinleyenler hiçbir şey anlamaz ya. İşte kimi zaman yazmaya başlarken hissettiğim halimdir bu. Daha ortada bir şey yokken, gülerim, heyecanlanırım ama tam olarak neler döndüğünü ben de pek bilmem. İş o hisleri kelimelere döktüğüm an başlıyor sanırım. Ancak içimde duyduğum şeylere sadece kelime demek de yeterli olmaz.

İlk sayfadan son sayfaya kadar duyduğum, peşine düştüğüm bir de müzik var. Tıpkı Berk'te olduğu gibi. Kelimelerin, cümlelerin, geçişlerin, kurgunun içindeki müzik. Yazarken inişi, çıkışı, temposu, ritmiyle yerli yerine oturmuş olması gereken o doğru notaların peşine dedektif gibi düşerim.

Kaan Elbingil

Çocuklar için müzikal de yazıyorsunuz. Yazdığınız 'Dedektif Köpek Dodo' adlı çocuk müzikali, İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde, 2016 sezonunda gösterime girdi. Çocuklar için üretmede motivasyonunuz nedir?

Her şeyden önce çocukları ve onların dünyasını çok seviyorum. Bu dünyanın bir de avantajı var. Kitabımdaki birçok fikri bugün yetişkin ortamında dile getirsem, "Saçmalama, o da nereden çıktı?" derler. Çocuklar için yazmak, beni "saçmalamış" olmaktan kurtarıp nefis bir yaratı alemine dalabileme fırsatını veriyor. Uçabildiğim kadar uçmamı sağlıyor. Hele de kaliteli bir uçuş yakalayabiliysem benden mutlusuz yok.

Berk'in mucit olma yolundaki serüveni okurken sanki çevremizde tanıdığımız tüm çocukların başına gelmiş ya da gelecek bir hikâyeyi önden okuyormuşuz gibi hissettik. Bu kitabı yazarken çevrenizde bir Berk var mıydı?

Çocukluğumda Macgyver adında bir dizi kahramanı vardı. Zorda kaldığında, sakızdan anahtar, pantolondan tekerlek falan icat eder dizinin o bölümünün sonunu selamete getirirdi. Bu Macgyver'in bende emeği çoktur. En içinden çıkılmaz durumlarda bile muhakkak bir çıkış yolu olduğunu öğretmiştir bana. Sanırım icatlara olan ilgim o yıllardan başlıyor.

Etrafımda bir Berk yoktu. Yazmaya başladıkça kendiliğinden çıkıverdi. Yazarken karakterleri muhakkak konuşturur, onların kimliğine bürünüp oynarım. Bu bana karakterlerin ağzından çıkan kelimeleri duymak

ve gerçek olup olmadığını sınıma fırsatı da veriyor. Yazmak kimi zaman zor bir süreç de olsa; Berk'i yazarken, onu seslendirirken ne kadar güldüğümü, eğlendiğimi anlatamam. Aynı zamanda çok fazla şey keşfettiğimi de eklemeliyim.

Berk'e dayatılan "başarılı olmalısın" tavrı, yetişkinliklerin dışarıdan ne kadar zorlayıcı, yorucu bir psikolojiyle davrandıklarını da okura hissettiriyor. Berk gibi çocuklardan büyük büyük başarılar, yetenekler, hatta dahillik bekleyen ebeveynler de etrafınızda oldu mu?

Bazen düşünüyorum: Baba olmuş olsaydım ben de bu şekilde davranır mıydım? Davranmasam bile yeltenirdim herhalde. Hangi ebeveyn çocuğu çok başarılı olsun istemez ki? Diğer taraftan da hangi çocuk hep özgür olmak, istediklerini yapmak için ayak diremez!

Çocuklar bizim "bir zamanlar"ımızı temsil ediyor. Biz o günleri yaşadık ama onlar bu dünyada çok yeniler ve tecrübeleri çok kısttlı. Üstelik işleri de zor, çünkü kanları kaynıyor. Ortaya çıkan anlaşmazlıklar, büyükleri yoruyor, çocuklarınsa kafasını karıştırıyor. Galiba en temelde, çocukların doğru yönlendirilmeye ve hakettikleri açıklamaları duymaya ihtiyaçları var.

Aynı zamanda opera sanatçısıyım. Ama ortaokuldaki ilk kırık dersim müzikti. Kâğıt kalem elimden hiç düşmezdi. Fakat kompozisyonundan hep zayıf alırdım. Çünkü yazım çok kötüydü ve yazdıklarım okunaksızdı. Yetenekli olmama rağmen neden kötü notlar aldığımı ve ne yapmam gerektiğini bana birileri açıklamış olsaydı keşke!

Uğraşlarınız arasında 'pozitif köpek eğitimciliği' de var. Köpeklerle olan dostluğunuz nasıl başladı? 'Pozitif' kavramını bize biraz açar mısınız?

Pozitif; yani insanlara, özellikle de çocuklara davranılması gerektiği gibi. Dövmeden, bağırmadan, korkutmadan; ödülle, eğlenerek öğretmek.

Tıpkı insanlar gibi köpeklerin de ayrı ayrı karakterleri var. Kimine cazip gelen bir öğrenme şekli diğerini sıkabiliyor. İşte tam burada icatlar yeniden karşımıza çıkıyor. Köpek eğitiminin belki en keyif aldığım kısmıdır bu. Tasma takmak mı istemiyor. Düşün bakalım istemediği tasma ona nasıl eğlenceli hale gelir? Tasmayı mamalara bulamak mı? Her tasma taktığında ödül olarak dışarı çıkmak mı, tasmayla birlikte en sevdiği oyunu oynamak mı ya da mamalardan bir tasma yapmak mı... O köpeğe uygun farklı yöntemleri ara dur. Sonu yok bu akıl oyununun.

Köpekler çocukluk aşkımdır. Onlara karşı içinde yaşadıklarımı anlatmam mümkün

değil. İçinde onların olduğu bir sürü hayalle geçerdi günlerim. Köpek resimleri toplar, kendimce Köpek Ansiklopedileri yapardım. Bir köpek yakaladım mı onu ters köşe yapacak köpekse sesler çıkarır karşılıklı uzun uzun muhabbet ederdim. Evimize uğramamış mahalle kedisi köpeği neredeyse yoktu. Başıma ne geldiyse de onların peşinde koştururken gelmiştir. Otobüsteki köpeği sevmeye dalıp otobüslerde mi unutulmadım, onlarla koştururken duvarlardan mı düşmedim. Mahallenin köpekleri zehirlenince günlerce eve kapanıp yas mı tutmadım.

Yıllar sonra bir Pozitif Eğitimci Akademisi keşfedip eğitimci okuluna gittim. Sırt çantama sosisi, kaşarı, simiti doldurup düştüm yollara. Bulduğum sokak köpekleriyle çalışmaya başladım. Özellikle de parkların kadrolu köpeklerine dadandım. En kalabalık öğrenci kitlem Maçka Parkı'ndaydı. Ne yalan söyleyeyim çok da popülerdim öğrencilerim arasında. Küçüğü büyüğü beni gören bütün tüylü dostlar peşimdeydi. Hayvan sevgisi de hayvanların sevgisi de çok başka bir şey. Sadece işler yolunda giderken değil zor anlarında da yanındadır onlar.

Bir gün parkın açık alanında eğitime başlayacakken bir anda inanılmaz bir yağmur bastırdı, fırtına vs derken köpeklerle çalışmak için getirdiğim bütün yiyecekleri bir bankın altına bırakıp parktan çıkış köprüsüne doğru koşmaya başladım. Sınırsızlık bir halde köprüye yaklaşırken bir de baktım yağmurdan sucuk gibi olmuş bir sürü köpek yağmura dayanmaya çalışan kısık gözlerle bana bakıyor. Yiyecekleri dokunmamışlar bile. Ne kadar "Hadi gidin üşüyeceksiniz..." dediysem de geri yollayamadım onları. Park çıkışına kadar yolcu ettiler beni...

O günlerin hediyesi olarak, Maçka Parkında oturup yatma komutunu öğrenmiş, saklambaç oynamayı bilen sokak köpekleri vardır.

Çocukluğunuzdan kalan, sizi etkileyen 'kitap' ile ilgili bir anınızı paylaşır mısınız?

Bir pazar sabahı, avazı çıktığı kadar "Gevrecek!" diye bağırarak ufaklığı kapıya çağırır annem. (İzmir'de simite gevrek deriz.) Birkaç tane aldıktan sonra çocuğa, "Biraz bekle oğlum," deyip içeriden bir kitap (Pal Sokağı Çocukları) getirdi. "Bak oğlum bu kitap okunup geri gelecek ve ben sana o zaman yenisini vereceğim hem de senden yine gevrek alacağım," dedi.

Bir sonraki pazar zil sesine uyandık. Kapıyı açtık, kimse yok ama yerde bir poşet duruyor. İçinde Pal Sokağı Çocukları, parça pinçik bir Cin Ali ve iki tane de gevrek! Cin Ali'nin üstünde bir de not:

"Teyze acelesi yok, okuyunca alırım!"

BERK MUCİT OLDU

Kaan Elbingil
Resimleyen: Merve Atılğan
Günüşiği Kitaplığı, 2016